

Forfatter: Carl Henrik Koch

Titel: Udrag fra Henrich Steffens

Citation: Carl Henrik Koch: "Henrich Steffens", i Carl Henrik Koch: *Henrich Steffens*.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-steffens-p-shoot-idm140567713510896.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Henrich Steffens

I de to forelæsninger om historien gør Steffens meget traditionelt rede for historiens gang. Oldtidens høje kultur forfaldt og endte i barbari, middelalderen med dens sans for det religiøse var et trin op ad den kulturelle stige, og med især kunsthistorikeren Winckelmann, med den geniale digter Goethe, som genopvakte den poetiske spire, og med samtidens filosofi er der skabt forventning om en kommende "herligere Tid" (*Indledning* 143). Som senere Oehlenschläger i "Sanct Hansaften=Spil" lader den gamle mand med perspektivkassen skildre "den straalende Top, / Hvorfra vi er siunken og atter skal op" (Oehlenschläger: *Poetiske Skrifter*, bd. 1, udg. af H. Topsøe-Jensen, 1926, s. 274) , skildrer Steffens historiens bølgeslag som underkastet en plan og billedligt talt som en guddoms åbenbarelse i den historiske verden. "Det Præg af det Evige", afslutter Steffens den ottende forelæsning med at sige, "som aabenbarer sig i Historiens rythmiske Gang, maa erkjendes ved en Anskuelse, som uafhængig af Tiden, erkjender det Evige selv for sit Middelpunkt. At finde dette er Philosophiens Problem" (*Indledning* 143). Opgaven for filosofien er her som tidligere at anskue det samlende i naturen og historien, centret (middelpunktet) for naturens og historiens mangfoldighed og omskiftelighed, som - skønt det fremtræder i rum og tid - selv hverken har rumlig eller tidslig udstrækning, dvs. det organiserende princip eller naturideen.